

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Observationes in Cap. II. De Officiis & Mysteriis Sacris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

Suprà notavimus, has *Novem* Regulas meliùs collocandas fuisse initio Capitìs; fortè Autor ratus omnia, quæ præcedunt ad materiam Fidei pertinere; putavit, hic loquendum esse de viribus & accidentibus Fidei.

Quinque Regule sequentes, de *Lectiõne Librorum Sacrorum* inscriptæ, pertinent ad accidentia Fidei; numeri series id significat: connexionem quoque habent cum Prædicationibus, quæ præsertim ex Libris Sacris hauriendæ sunt, perindè ac Doctrina Fidei: indicant solùm Textus, qui rationes hujus lectionis afferunt, aut qui legendos à non legendis Libris secernunt, aut tempus, quo illi in Officio legendi sint, præstitunt: docent Vetus Testamentum juxtà Hæbraicam Linguam esse interpretandum, & Novum juxtà Græcam, & si in illis Libris nonnulla parùm intelligibilia occurrant, faciendum esse, quod legitur *Dist. IX. Can. Ego solus*, & *Can. Si ad Scriptur.* nempe mentem captivare ad obsequium Fidei sine metu erroris.

DE CONCIONIBUS.

Regulæ XII. hujus *Quæstionis* reducuntur ad Personas, quæ jus habent concionandi; ad qualitates, quibus instructæ esse debent; ad Prælatum, qui jus illas mittendi habet; ad jura & officia Auditorum; ad modum, quo uti debent Prædicatores in suis Monitionibus. *Quatuor* priores *Regulæ* primum Caput respiciunt, & includuntur in *Prima*, quæ Prædicationem interdicit eis, qui non habent Ordinem ad eam requisitum; inde enim sequitur, *Feminas, Laicos, Religiosos*, qui non sunt Clerici, ab illo munere excludi; *Exceptio I. & II.* includuntur in *Regulâ* suæ integritati restitutâ. *Except. III.* sumpta ex Inspiratione interiori, illationi subjacet. *Except. IV.* ad rem non facit; nam Controversiæ circâ ingressum in Religionem, non sunt Prædicationes.

Reg. VI. quinto loco poni debuisset; loquitur de qualitatibus Prædicatorum, ad quas pertinet Ordinatio, in *Quatuor* prioribus memorata.

Textus *Reg. V.* loquentis de nominatione Prædicatorum, respicit institutionem Curatorum, ad præsentationem Monachorum, Curatorum Primitivorum; proindè remotam habet affinitatem cum argumento.

Regulæ VII. VIII. IX. X. respiciunt jura & officia Auditorum. *Septima* dicit, ad Prædicationem admitteos esse omnes, qui audire cupiunt. *Tres* reliquæ docent, magnam attentionem esse afferendam; Evangelium erecto Corpore esse audiendum; exeundum non esse à Concione, priusquam finita sit. Ultima hæc *Regula* videtur abrogata, exceptis casibus, in quibus exiri nequit sine turba vel scandalo.

Officia, quæ Prædicatores Auditoribus inculcare debent, sunt in *Reg. XI. & XII.* nempe solvendi decimas, & sibi mutuam opem ferendi.

DE ORATIONE, seu PRECIBUS.

Reg. VII. jungenda erat *Primæ*: ambæ loquuntur de Oratione Dominicâ: hæc eam recitari jubet post Officium Nocturnum, & Vesperas. *Septima*, eam peccata leviora delere dicit, si emendatio concurrat.

Reg. X. connectenda erat *Secundæ*: utraque Missam respicit: hæc de Præfatione ipsius; illæ de Secretâ loquitur. *Reg. VIII.* *Quarta* subjicienda erat, quippe, quæ ad modum orandi pertineat, perindè ac *Tertia*, quæ dicit corde & ore orandum esse: *Quarta* autem flexis genibus orandum esse dicit, exceptis Diebus Dominicis & Quinquagesimâ Paschali; fert enim Conjugatos ex mutuo consensu abstinere debere, ut vacent Orationi publicæ, quæ Diebus Festis fit, undè natus est antiquus usus Continentiæ in illis diebus.

Reg. V. VI. respiciunt eos, pro quibus orandum est, aut non orandum.

Reg. IX. indicat eos, cum quibus orare non licet, nempe Excommunicatos, & Clericos depositos. Ho-

die cum Excommunicato, nisi denunciatus sit, orare possumus, & Clericus depositus à Precibus publicis non excluditur. *Regulam IX.* exposuimus antè *V. & VI.* ideò quòd breviter id fieri poterat, aliæ longiorum enucleationem requirunt: Ferunt, orandum esse 1. pro Sæculari Potestate: proindè, pro Principe & Magistratibus. 2. Pro Defunctis; circa quod afferuntur sex Exceptiones, quæ ad unicam reducuntur; nempe, Peccatores publici, qui sine ullo penitentia signo defuncti sunt. Personæ nominatim exceptæ, sunt, 1. Rei supplicio addicti; usus autem pro illis orandi viget. 2. II, qui cæsi sunt in flagranti delicto. 3. II, qui se ipsos occiderunt, 4. Clerici, qui cæsi sunt, vel in Bello vel in jurgio, aut in Ludis Paganorum. 5. Excommunicati sine Absolutione mortui. 6. Infideles, si neque baptisati, neque mortui sint pro nomine Christi: addendum est, neque baptisati optaverint. Quoad hoc ultimum personarum genus, cum non sint ex Ecclesiæ Corpore, in quod per Fidem aut Baptisum intratur, constat, Ecclesiam pro eis orare non debere post eorum mortem; quoad cæteros; si penitentia signa antè mortem ediderint, Ecclesia patitur, pro eis etiam publicas fieri Preces; privata enim nequidem prohibentur, quoad eos, qui sensibiles penitentia notas non emisserunt, quoniam fortè eos interius penituit.

OBSERVATIONES in CAP. II. de OFFICIIS & MYSTERIIS Sacris.

Dividitur in VII. Quæstiones. Sex priores Officia Divina respiciunt, per quæ intelliguntur Horæ Canonicales. *Septima*, ad Missam pertinet. Illæ loquuntur de Personis, ad quas Officiorum Divinorum celebratio pertinet; de iis, quæ ad eam admitti debent; de loco, de tempore, de modo, quibus illa fieri debeat, & de eorum Consecrariis. Supponitur, Ordines ad Officiorum Divinorum celebrationem esse necessarios *Reg. I.* ideòque ab hac arcentur ii, qui à Promotione ad Ordines, & consequenter ab Ordinum exercitio, excluduntur; quæ enim uni obstant, alterum impediunt; nempe, Suspensio, Deposito, Concubinatus publicus, Lepra, Irregularitas ob crimen, vel ob defectum, Simonia, Hæresis: *Reg. II. III. IV. V. IX.* inter Suspensos, quidam sibi tantum, non aliis suspensi sunt. De illis loquitur *Reg.* quæ ad Officiorum celebrationem admittit Clericos, quorum mores pravi sunt. Inter Personas legitime impeditas, quædam ad tempus duntaxat: tales sunt, *Reg. VI. & VII.* quæ de Corporis impuritate transitoria loquuntur. Quod dicitur *Reg. XIII.* de Monachis respectivè ad celebrationem Officiorum, est repetitio eorum, quæ dicta sunt, quoad Conciones. Exceptiones ostendunt, agi solùm de celebratione publicâ; nam agnoscunt, Monachos Ordinibus carentes, Officia inter se celebrare posse. Quod ibi dicitur & in *Reg. I.* de necessitate Ordinum, ad celebrationem Officiorum, respicit solùm munera aliquem Ordinem requirentia: hodie sufficit, ut celebrationi Præsidens sit Sacerdos.

Reg. XV. quæ fert, eos, qui Mysteria inchoaverunt, teneri ad ea perficienda, Missam respicit: itaque, rejicienda erat ad Quæstionem VII.

Reg. unica Quæst. II. quæ ab assistentiâ ad Officia solos Excommunicatos & Interdictos removeret, ostendit discrimina inter assistentiam, & celebrationem, cum plures alios *Reg. I.* Quæstiones à celebratione excludant.

In *Reg. I.* Quæst. III. Hospitalia inter Oratoria publica numerantur; nam, ab aliis propter Consuetudinem, excipiuntur. *CLEMENTINA de Religiosis Domibus*, hic laudata, non loquitur de Consuetudine Officia in eis celebrandi, sed de eâ, quæ illorum curam, seu administrationem, Ministris Sacris attribuit.

Reg. II. & III. quæ dicunt, Officia Divina non esse celebranda in Locis pollutis aut interdictis, extenditur ad Oratoria privata, quæ benedicta sunt, perindè atque ad Oratoria publica, aut Ecclesias.

Reg.

Reg. III. & IV. Quæst. IV. quæ dicunt, eundem ordinem esse ubique observandum quoad Officia, & in Ecclesiis Suffraganeorum, formam Officii Metropolitanos esse usurpandam; non ubique obtinet: secus est de *Reg. V.* quæ dicit, Ecclesiasticos Sæculares & Regulares, Commensales Cardinalium aut Episcoporum, eadem Officia recitare debere, quibus hi utuntur.

Reg. V. VI. VIII. pertinent ad *Quæst. VII.* quæ Missam respicit. Dicitur, canendum esse *Gloria in Excelsis*, Dio Jovis Hebdomadæ Sanctæ; dicendum esse *Sursum Corda*, in Præfatione; novem esse Præfationes, quæ suo tempore usurpari debeant; Sacerdotem habere secum debere, dum celebrat, alium Presbyterum, qui suum defectum suppleat: hæc novissima non est in praxi. Sunt præterea aliæ Præfationes in usu.

Reg. X. circa æqualitatem in cantu Psalmorum non observatur. *Canones 13. & 14. Dist. XII.* laudati ad id probandum, desumpti sunt è Conciliis Particularibus *Toletano & Braccarensi*, quæ Leges Universales condere non poterant, quæque, quoad hoc, ab aliis Ecclesiis adoptata non sunt.

Idem est de *Reg. IX.* quæ dicit, Clericis reservandum esse in Ecclesiâ locum distinctum, ab eo, quem Laici occupant.

Reg. I. Quæst. VI. respicit effectum Missæ quoad Defunctos; id patet ex *Can. 23. C. 13. QUÆST. II.* ibi laudato.

Canones laudati in Reg. II. dicentes, nihil exigendum neque accipiendum esse pro Divinis Officiis, loquuntur de administratione Sacramentorum, non verò de Officiis Divinis: hi sunt *Can. 99. usque ad 106.*

Secunda Pars hujus Capituli dividitur in Octo Quæstiones; earum Argumentum est. 1. Origo Missæ. 2. Personæ, quæ possunt illam celebrare. 3. Locus. 4. Tempus, quo illa celebranda sit. 5. Quoties. 6. Modus. 7. Antecedentia. 8. Adjuncta. Pleraque Regulae indicant solum Textus Argumento suo respondentes: Multa hic reperiuntur, quæ expositione indigent: sed prius observandum est, hanc materiam rectius collocandam fuisse, ubi agitur de Eucharistiâ, cujus Missa est pars; nam Eucharistia est Sacrificium, & Sacramentum, & in omnibus Missis Sacramentum Sacrificio jungitur per Communionem; id autem, quod in Communionem accipitur, est sequela Sacrificii. Autor Officiis Divinis Missam conjunxit: *Decretalium* Collectores imitatur, qui sub eodem Titulo Missam, atque Officia Divina, collocaverunt, idè quod illa horum sit pars præcipua; & præterea, sufficiens numerus Textuum illis non occurrebat, circa Eucharistici quatinus Sacrificium, ut Titulum specialem constituerent, sub quo collocarentur ii, qui ad Sacrificium pertinent.

Textus laudatus in *Quæst. I.* est 47. *Dist. I. de Consecratione*, is non dicit, S. JACOBUM instituisse Missam; sed esse Autorem primæ Liturgiæ, id est ordinis Precum, Lectionum & Cæremoniarum, quæ in illa sunt, & S. BASILIUM ejus exemplum secutum, aliam valde celebrem in Ecclesiâ confecisse.

Cap. 11. de Celebrat. Missar. laudatum in *Quæst. II.* docet, offerri Sacrificium, ad ea persolvenda, quæ Deo debentur.

Reg. III. quæ est *Prima* Quæstionis II. respicit Missam solemnem, quæ reservabatur Episcopo.

Reg. IV. significat, extitisse Diaconos, qui contendebant, se Missam celebrare posse ex vigore sui Ordinis. Textus contrarium ostendit; quippe docet, Diaconum, qui delictum hoc patravat, confessum esse, se munus sibi non competens usurpavisse: poena autem, quæ punitus fuit, nempe Suspendio à Diaconatu ad 2. aut 3. annos, & exclusio perpetua à Sacerdotio; nec non consilium ingrediendi in Monasterium, quod illi datum fuit, ejus Sententiam confirmarunt.

Tom. I.

Reg. V. post *Sextam* ponenda erat, quæ dicit, nullum celebrare Missam debere in peccato mortali; Prior enim hujus exemplum continet, nec non *Septima & Octava*; quæ loquuntur de Presbytero, qui se inebriavit, aut Simoniam commisit; *Quinta* autem loquitur de Concubinario, qui à celebrandâ Missâ abstinere debet. Simonia quoque ab illo munere excluderat, quia operabatur Irregularitatem tam ratione atrocitatis criminis, quam ratione Censuræ, quæ ex tunc illi cohærebat.

Cap. 11. de Accus. laudatum in *Reg. VII.* non dicit, licere Presbytero nimium potu, etiam post mediam noctem; celebrare hoc die Missam, modò antè ipsam dormierit; sed vituperat solum, quasi magni criminis reum; Sacerdotem, qui id fecerat: porro, eum reprehendit, non solum, quia Missam non jejunos dixerat; sed multò magis, quòd celebraverat post talem excessum: itaque Autor, qui Textum hunc laudat solum, quoad violationem jejunii, eum non laudat, nisi quoad partem ipsius. Alius Textus laudatus *ibid.* nempe 49. *Dist. I. de Consecrat.* ab hoc jejuniò excipit Diem Jovis in Cœnâ Domini, ad honorandum id, quod JESUS CHRISTUS in illo die fecit, Missam celebrando & communicando Apostolos post Cœnam.

Regulis VIII. circa locum, in quo Missa celebranda est, adjiciendæ sunt *Reg. III. Quæst. II.* quæ respicit locum, in quo Divina Officia celebranda sunt. Dicunt, hoc fieri debere in Locis benedictis, aut consecratis, quæ neque polluta, neque interdicta sint: ad hæc reducuntur ferè omnes Octo Regule. Et quidem *Prima* earum dicit, Loca, in quibus Missa celebratur, consecrata aut benedicta esse debere. Ejus Exceptiones sumptæ à necessitate, vel ex privilegio Altaris portatilis, locum habent quoad Officia Divina; possunt enim celebrari, necessitate urgente, extrâ Loca benedicta, & ubicumque Altaria portatilia possunt esse in usu. *Exceptio II.* in gratiam Episcoporum, qui super Altari portatili celebrare possunt, locum habet ergà plures Ordines Religiosos, qui idem privilegium impetrarunt. Privilegium hoc à Concilio Tridentino abolitum est.

Reg. XII. XIII. reducuntur ad prohibitionem celebrandi Missam in Locis pollutis, aut non benedictis; is enim, in quo Paganus sepultus fuit, pollutus est; & Septilichra sunt Loca non benedicta.

Reg. X. quæ dicit, Missam in Monasteriis celebrandam non esse; falsa est, nisi restringatur ad Missas publicas & solemnes, quibus Plebs interesset; quod interiorem Monasteriorum pacem turbaret: hic est sensus *Can. 2. CAU. XVIII. QUÆST. II. ibid.* laudati, junctâ notâ *Correctorum Romanorum*; qui observant, illud esse epitomen *Can. 3.* sequentis; & Missas publicas solum prohibentis. Quod dicitur in *Regula*, Sacerdotem non debere celebrare ad idem Altare, super quo Episcopus eadem ipsâ die Missam celebravit, non observatur hodie.

Can. 12. Dist. I. de Consecr. laudatus in *Reg. XII.* non dicit, Missam celebrari debere, tam in Ecclesiâ Metropolitanâ, quam in aliis Ecclesiis; sed, eam in Ecclesiis Provinciæ eodem modo celebrandam esse, atque in Ecclesiâ Metropolitanâ, quòd multis in Locis exolevit.

Sensus *Cap. 12. de Celebr. Miss.* laudati in *Reg. XVI.* est, ex quo plures Missas celebrare eadem die prohibitum fuit, non licere Episcopo Missam dicere in aliâ Ecclesiâ, in quâ Sanctum Chrisma conficit, non obstante Consuetudine contrariâ, & quacumque obligatione faciendi alias cærimonias in aliis Ecclesiis, antè Chrismatis consecutionem. *Reg. XVII.* circa tempus, quo Missa celebranda sit, ferens, id fieri debere horâ Nonâ, non observatur hodie, neque quoad Missam publicam, neque quoad Missas privatas. Secus est de *Reg. XVIII.* quæ pertinet ad numerum Missarum, quas eadem die celebrare licet; & dicit, sufficere, ut una dicatur, excepto die Natalis Domini,

Ec 2

& casu necessitatis: talis est hodie casus, in quo idem Curatus habet plures Parochias, aut plures Ecclesias ab invicem distantes; in quibus nemo alius præter ipsum Missam Dominicis & Festis diebus dicere possit, deficientibus Sacerdotibus, quibus hoc munus committi possit.

Reg. XIX. quæ respicit modum celebrandi Missam, & dicit, id in singulis Ecclesiis eodem modo fieri debere, quo in Ecclesiâ Metropolitanâ, non est in praxi: atque etiam si observaretur, locum haberet solum quoad Ecclesias Provinciæ. Eadem est ac Reg. XVI.

Item exolevit Reg. XX. quæ respicit antecedentia Celebrationem, nempe extrudendos esse ab Ecclesiâ Parochianos extraneos.

Quod legitur in Reg. XXI. licere Missam celebrare sine Pallio & Sandaliis, spectat eos, qui jus habent Pallii gerendi; & quidem Cap. 7. hæc laudatum loquitur de Archiepiscopis, & supponit, esse dies & functiones, in quibus illud non gerunt, cum eo uti non possint, nisi diebus in Privilegio expressis, & extrâ Officia tristitiæ; Itaque, collocari hoc non debuisset in Regulâ generali. Secus est de Regulis XXII. ad XXVIII. XXXI. Earum Doctrina generalis est; scilicet 1. Verba Consecrationis Vini, addita verbis Evangelistarum, iuste adjecta fuisse, *Novi & æterni Testamenti, Mysterium Fidei*. Cap. 6. de *Celebrat. Miss.* in quo INNOCENTIUS III. hoc probat. 2. In Feriis omitti *Gloria in Ecclesiis, & Credo*, etiam si celebrando Missam de *Beatâ*, dicatur Præfatio ejus Festivitatibus peculiaris; & hoc, ut sit discrimen inter Festum & Commemorationem, Cap. 4. de *Celebr. Missar.*

3. Decem sunt Præfationes ad Missas destinatae. 4. Orationes præscriptæ dicendæ sunt in Missâ. Hic est sensus generalis Cap. 1. *Extrav. Commun.* 5. Orandum est pro Defunctis in omnibus Missis; 6. Non sunt recitanda nomina, quæ Ecclesia generatim comprehendit, Can. 72. *Dist. I. de Consecr.* 7. non decet ut, relicta Missâ diei, aliâ semper audiantur. 8. Nemo debet ascendere ad Altare cum baculo, & capite cooperto: sunt Ecclesiæ, in quibus hoc ultimum non servatur: permittitur etiam Sacerdotibus, qui sine baculo consistere nequeunt ad Altare, eo uti adminiculo; sed hæc venia solum habet solum in Capellis interioribus. Quod dicitur, de non celebranda Missâ Capite cooperto, non ubique servatur quoad nonnullas Missæ partes. *Regule* XXIX. & XXX. respiciunt duntaxat Missas Parochiales, in quibus promulgandæ sunt Festivitates in hebdomada occurrentes, & sit Oblatio.

OBSERVATIONES circa CAP. III. de Sacramentis in genere & specialim EUCHARISTIA, BAPTISMO, CONFIRMATIONE.

De Baptismo loqui debuisset, priusquam de Confirmatione, quæ est ipsius perfectio, & priusquam de *Eucharistiâ*: nam Baptismus est janua Sacramentorum Cap. 3. de *Presb. non bapt.* Extremam Unctionem post Pœnitentiam ponere debuisset, cujus illa est supplementum, & complementum. Chrisma confundit cum S. Oleo, quod est Materia Unctionis Extremæ, sicut Chrisma est pars Materie Confirmationis.

QUÆSTIO. I.

Quod dicit de Sacramentis in genere, valde imperfectum est: ibi enim nec de numero illorum, nec de Materiâ, nec de Formâ, nec de intentione Ministri, nec de differentia effectuum ipsorum loquitur. Divisio, quam tradit, in Sacramenta *Necessitatis*, & Sacramenta *Dignitatis*, non est completa: nam Confirmatio, Extrema Unctio, Matrimonium, sub neutro membro continentur. Loquendo de prohibitione Sacramenta iterandi, illa

notare debuisset, quæ iterari nequeunt; & causam hujus discriminis, sumptam ex Caractere indelebili per alia impressio, non verò per alia. Exceptio *Regule* VI. expositione indiget: nam verba hæc, *Jus administrandi*, sunt æquivoca, cum possint accipi pro potestate Ordinis, quæ sufficit ad validitatem Sacramentorum, quæ Characterem imprimunt; vel pro potestate Jurisdictionis, necessariâ ad conferendam licet omnia Sacramenta, ita tamen ut ejus defectus alia Sacramenta non irritet, nisi Pœnitentiam & Matrimonium. Itaque, Exceptio hæc falsa est, si per *Jus administrandi*, Autor intelligat potestatem Jurisdictionis, & contendat, hujus defectum annullare Sacramenta, quæ non iterantur propter rationem supra observatam.

Exceptio I. *Reg. VII.* falsa est cum suis duabus Replicationibus, in eo quòd significant, Simoniacos, atque Hæreticos non habere potestatem conferendi Sacramenta, nisi agatur de Pœnitentiâ in casu necessitatis; aut de Baptismo in quolibet casu: habent enim potestatem conferendi validè omnia Sacramenta, quæ validè conferri possunt sine Jurisdictione.

Exceptio III. *ibid.* restringi debet ad alium quemvis effectum, quam Characterem, qui Personæ indigna, à Persona pariter indigna, imprimitur.

Differendo de Eucharistiâ, exponere debuisset, in quo illa essentialiter ab aliis Sacramentis differat; nempe, quòd alia sunt tantum Sacramenta in Collatione, & Receptione, cum non sint signa sensibilia rei invisibilis, quam operantur, nisi tùm, cum administrantur; & proinde, Sacramenta solum transitoria sunt, quæ desinunt representare id, quod operantur, statim atque recepta sunt, & non subsistunt, nisi ratione sui effectus: Eucharistiâ autem est Sacramentum permanens, continens id, quod representat, quamdiù subsistunt Species; & proinde, Sacramentum est, priusquam recipiatur, & subsistit, quatenus Sacramentum, postquam recepta est; donec Species consumptæ sint. Hic sensus est *Regule* VI. quæ dicit, partes hujus Sacramenti esse visibiles & invisibiles, antequam recipiatur. Visibiles, quoad Species; invisibiles, quoad res, quas tegunt, continentque.

Can. 87. *Dist. II. de Consecr.* laudatus in *Quinta*, quæ dicit: CHRISTUS ipse comedens comeditur; Conviva & Convivium: verus non videtur quoad litteram, nisi posito quòd CHRISTUS cum Apostolis suis communicaverit, quo in casu fuit Comedens & Comestus, Conviva & Convivium.

QUÆSTIO II.

Canon 29. *ibid.* laudatus in *Regula* I. non dicit id, quod dicere fingitur ab Autore: nam solum prohibet Eucharistiam ægrotis ferendam à Laicis, aut mulieribus procurare; &, juxta Autorem, prohibet facere, ut alius Sacerdos offerat: quod à nullo Canone interdicitur.

Priusquam ad alias Regulas transeamus, observandum est, Autorem in hujus, ac sequentium Quæstionum Inscriptione, nec non in eorum Corpore, confundere Sacrificium & Sacramentum, loquendo de Sacrificio sub nomine Sacramenti; nam ubique utitur his verbis, *Offerre Sacramentum, & illud accipere*; horum loco, *offerre Sacrificium, & accipere Sacramentum*. Porro, hac mixtione cogitur applicare Sacramento id, quod soli Sacrificio convenit, applicare Sacrificio id, quod Sacramento peculiare est; idcirco gnari necessitatis discernendi res adeò graves, credimus, nihil nos utilius facere posse, quam incumbere observatori Regulæ, in quibus occurrit hæc confusio, vel quibus illa imputari potest, juxta pravum sensum, quem personæ rudiores, aut parùm attentæ iis dare possent.

Obfer-